

EMMA VILARASAU, ACTRIU

Text: ENRIC RIMBAU / Fotos: MARC VILA

"Un actor sempre ha de ser provocador"

Emma Vilarasau (Sant Cugat del Vallès, 1959). Des de fa dos anys és l'"Eulàlia", la dolenta més bona de 'Nissaga de Poder', a TV3. Fa pocs dies que co-protagonitza amb Jordi Boixaderas 'Paraules encadenades', obra de Jordi Galceran, al Romea de Barcelona.

Als 15 anys ja va començar a fer teatre a Sant Cugat. Un cop acabats els estudis a l'Institut del Teatre, després d'haver fet una mena d'obra de graduats, dirigida per Lluís Pasqual, la van cridar al Teatre Lliure. Ara fa dos anys que dona vida a l'Eulàlia Montsolís, un dels personatges més polièdrics de la sèrie *Nissaga de poder*, de TV3. Fa pocs dies, el Teatre Romea estrenà *Paraules encadenades*, una obra de Jordi Galceran, on Emma Vilarasau interpreta el paper d'una dona que cau a mans d'un psicòpata assassí (Jordi Boixaderas).

—*Com van les paraules encadenades?*

—Doncs sembla que bé, sembla que ha tingut una rebuda molt favorable de la crítica i del públic. De moment molt bé...

—*És una història on hi ha un botxí, una víctima, intercanvis de papers... Ets la víctima, però en algun moment fas una mica de botxí...*

—És una obra on Galceran juga molt amb l'espectador. Jo diria que pràcticament és només això, un joc cruel del Galceran amb l'espectador, de portar-lo cap a una banda i després dir que és mentida i portar-lo cap a l'altra... El que passa és que no és un joc divertit, és un joc una mica angoixant per a l'espectador.

—*Aquests canvis de botxí a víctima signifiquen que tots portem un botxí a dintre?*

—Quan algú descarrega contra algú, en el fons, està descarregant contra ell mateix. Hi ha una sèrie de coses que no tens assumides i ho descarregues contra qui tens al davant. Penso que, una mica, un és botxí

de si mateix encara que ho paguin els altres... Això no és l'obra, és el que jo penso, eh!

—*Podries arribar a matar algú, ser botxí?*

—Per a mi només hi ha una circumstància, he pensat alguna vegada, que em faria capaç de matar. Però clar, dir-ho és molt fàcil i fer-ho és molt difícil; per salvar la vida del meu fill crec que sí que seria capaç de fer-ho. Crec.

—*M'estàs descrivint el que va fer la famosa Eulàlia, de Nissaga de Poder...*

—És que això m'ho vaig plantejar a partir de l'Eulàlia. Mai no m'havia plantejat si seria capaç de matar ningú i, a partir d'aquella seqüència on havia de matar el Fèlix, vaig pensar: "a veure, jo per què seria capaç de fer-ho?". Sempre intentes buscar motius per tal d'acostar-te al personatge. Vaig arribar a la conclusió que segurament, crec que mataria per salvar la vida d'un dels meus fills.

—*Quan actueu, sempre busqueu referents de la vostra vida? Perquè imagino que de vegades ha de ser impossible trobar-los...*

—Pensa que tots som una mica de la mateixa pasta. Vull dir que les persones, en els aspectes essencials, som totes més o menys iguals. Després posa-li a sobre mol-

tes altres capes. Intento sempre apropar-me als personatges per entendre'ls, però després ho faig a la meua manera. Per això, volia entendre com l'Eulàlia era capaç de matar. Per això penso que els actors són com més grans més bons, perquè han viscut moltes més experiències i tenen moltes més coses a entendre i a explicar.

"Els actors són com més grans més bons, perquè han viscut moltes més experiències i tenen moltes més coses a entendre i a explicar."

"Penso que un és botxí de si mateix encara que ho paguin els altres."

—*Desgraciadament, l'obra que representeu ara està indirectament lligada amb un tema d'actualitat, les agressions a les dones. Et molesta que es relacioni aquest tema amb l'obra?*

—Si serveix per a una certa reflexió, ja m'està bé... És una cosa que no saps mai. De vegades surt una notícia d'una dona assassinada pel seu marit i durant dues setmanes cada dia surt una notícia semblant... Què passa, que agafen idees i pensen que "si aquest ho ha fet jo també?" O és que passen sempre i el dia que algú ho diu, tots ho diuen? De vegades penses que l'espectador és un ésser molt anònim, que porta a sobre la seva història, la seva cultura, el seu passat, la seva circumstància i que llegeix una mica el que vol llegir i penses: "espero que ningú no s'agafi aquesta obra de l'inrevés o que li'n doni idees!" Però no ho saps mai. Sovint, quan ets dalt de l'escenari, et plantejges què passa pel cap de la gent que ve a veure't i amb quins ulls et mira. De fet hi ha gent que surt indignada de l'obra i d'altra a qui els agrada molt...

—*L'angoixa que es provoca a l'espectador amb aquests papers, també la viviu vosaltres?*

—Home, una miqueta sí, clar, el que passa és que no la vius tan profundament cada dia perquè m'agafaria dels nervis i al final em tancarrien! Però sí que durant el procés de creació de l'espectacle intentes imaginar que ets a punt de morir o que pots perdre la vida a mans d'un boig. No és que passi l'angoixa com si ho visqués, però sí que intento aproximar-me a entendre quin és el sentiment, per tal de poder representar-lo després, 'representar-lo', no 'presentar-lo'.

—*Les pel·lícules de por, d'angoixa... agraden al públic que va a veure aquesta obra. Són masoquistes?*

—No ho sé, no sé si és una cosa morbosa que està dins de la persona, no sé si és consolar-se amb la desgràcia dels altres, no sé ben bé què és. Em sembla que Ausiàs Marc deia que el dolor és una de les coses més populars.

—*Sou una mica sàdica quan interpreteu? Sabeu que esteu fent patir...*

—No, sàdica no ho sóc! T'ho juro. No, el que sí que ets —com a actor ho ets sempre— és provocador, sempre has de provocar alguna cosa. Ara em toca provocar angoixa i intento fer-ho al màxim. M'agradaria, però, que no es quedés en angoixa i prou. Espero que darrere de l'obra hi hagi una reflexió...

—*Em toca entrar en el tema Nissaga..., m'ho demana el guió...*

—Sí... entra-hi, entra-hi...

—*Quan vas començar Nissaga el teu personatge, l'Eulàlia, era frívol i la persona més maquiavèlica. Ara ha canviat i sembla la Mare Teresa de Calcuta. Són factibles aquests canvis?*

—Penso que l'Eulàlia era frívola, maquiavèlica i tota una sèrie de coses per uns motius. Un cop tot això fora, queda el que té a dintre. A més a més, l'Eulàlia estava escrita i pensada per a un any, ella i *Nissaga*! Si hagués estat així, hauria acabat maquiavèlica. Però com que es va haver d'allargar... Però es va anar transformant d'una manera molt lògica i molt ben escrita pels guionistes...

—*Això és per mantenir la feina a Nissaga de Poder?*

—No, no! A mi m'agrada molt el personatge. I penso que hi ha capítols de *Nissaga* francament boníssims —d'altres que no tant, però és que en dos anys i mig!—. En general, però, la història és molt bona. A més a més, penso que agafa molts referents del teatre i de la cultura catalana.

—*Ara que al maig s'acaba Nissaga, no et preguntaré pel final, no me'l diràs. Però quin final t'agradaria que visqués el teu personatge, l'Eulàlia?*

—És el mateix que m'han escrit, no te'l puc dir!

—*Doncs, què bé! Un altre tema. Creus que és possible que una dona pugui mantenir la seva maternitat en secret, tota la vida, com el cas de l'Eulàlia?*

—Conec alguna dona que ho ha suportat, sí...

—*...T'has basat en aquest cas?*

—No, no m'he basat en aquesta dona concretament. Però en el meu poble hi ha una dona sobre qui tot-hom sap que..., i que no ho ha dit mai. I el *nano*, que ara és un home, tampoc no ho sap. És molt difícil, suposo que ha de ser gairebé inhumà. Per això l'Eulàlia és com és. Però també en determinades circumstàncies deus poder pensar que ell [el fill] serà més feliç en una altra casa i fora del meu costat. Ara, jo que he parit dos fills no crec que

pogués, en absolut!

—*Com compagines ser mare i actriu, que implica anar de gira i estar temps fora?*

—Jo, d'entrada no faig gaires coses fora de Catalunya, ho tinc en el contracte... Jo faig sortides d'anar i tornar! Fins ara ho he tingut molt còmode perquè he fet televisió, amb horaris molt bons. Intento portar-ho tan bé com es pot, però és molt difícil combinar-ho. Fer teatre és molt dur, sobretot si tens una família. A més, sóc molt marassa i ho passo molt malament. Però, és la feina que he triat. Si no la fes no seria feliç, per tant, ells tampoc ho serien. En fi, intentem, amb en Jordi [Bosch], combinar-nos-ho i no estar en el mateix espectacle, perquè no sigui sempre un *cançur* qui estigui amb els nens.

—*Com veus el panorama teatral català?*

—Bastant complicat. Ara pel març es faran unes jornades per veure si s'arriba a un acord entre tots, si es

"Quan surt una notícia d'un home que mata la dona, durant setmanes cada dia en surten de semblants... Què passa, que pensen 'si aquest ho ha fet jo també'? O és que passa sempre i quan un ho diu, tots ho diuen?"

pot fer, si no una llei de teatre, sí un acord de teatre amb les institucions. No és fàcil, hi ha molta gent, hi haurà dos teatres molt grans a Barcelona... No ho sé, jo no ho veig massa clar.

—*Ajudaran o enfonsaran el teatre el Teatre Nacional i la Ciutat del Teatre?*

—No, enfonsar-lo no. Evidentment, cadascú té la seva parcel·la i cada teatre deu tenir el seu funcionament, la seva manera de fer i ser diferenciades. El que no està bé és que uns trepitgin els altres.

El que passa és que dos teatres grans... a París n'hi ha molts! Molts més que aquí, de grans i de petits. I s'omplen. Potser aquí no estem tan acostumats al fet que el públic estigui tan educat com per anar tant al teatre. Però veiem que realment el públic té una resposta molt forta. A més a més, el públic d'aquí és molt educat...

—*...No tira les pipes per terra...*

—Educat teatralment, home! Aquí s'han fet uns espectacles que han tingut molt públic i segurament a Madrid no funcionarien tan bé. El públic d'aquí és molt exigent.

—*Marxaries a Madrid a fer carrera, com d'altres actors catalans?*

—Jo em veig, potser, anant a fer alguna pel·lícula, però quedant-me a Madrid, no. A més a més, penso que, així com el cinema està millor, el món teatral a Madrid està pitjor que aquí.

—*Amb la nova seu del Teatre Lliure, el Palau de l'Agricultura, què passarà amb la sala de Gràcia, una de les més emblemàtiques de Barcelona?*

—Home, la intenció és no deixar-la perdre, segur. És com l'essència del Lliure. Per a mi, és la millor sala de Barcelona. És cert que no es poden fer segons quins espectacles, però per a un tipus determinat d'espectacle, no té preu.

—*Per acabar, un repàs a l'actualitat. S'acaba de posar en vigor la nova llei del català... Com la veus?*

—Necessària, molt necessària! Home, en vista de la

—**Les retallades pressupostàries a la cultura s'entenen en un discurs d'eufòria econòmica?**

—**Penso que el teatre ha de servir la gent. Però, si fos un aturat i sentís que han donat 100 milions a un teatre, m'agafaria un bon cabreig, i amb raó! Crec que hi ha coses primordials. I per al teatre, tampoc calen tants diners, s'ha de fer amb menys. Ara, que sempre rebi la cultura —no dic només el teatre, eh!—, ja que, en gran mesura, és la que aguanta l'ànima de la persona, doncs, ho trobo una mica greu."**

—*I parlant de relacions carnals... el pacte CiU-PP?*

—Una transacció econòmica amb la qual no hi estic massa d'acord. Penso que pacten massa, massa...

—*Has parlat del tema de l'atur. Com has vist l'anomenada "revolta" dels aturats a França?*

—Doncs opino que els francesos tenen un parell de collons, perquè són la gent que més surt al carrer. El maig del 68 va ser allà, perquè només podia ser allà. Hi ha un sentiment polític molt fort.

Jo he viscut un any allà, parles amb la gent del carrer, de qualsevol classe social —home, amb la més tirada, no, a més, hi ha molta marginació racial— i tot-hom té una educació política molt important, que ja es dona a les escoles. La gent està molt conscienciada i de seguida que hi ha un problema surten al carrer. Aquí perquè la gent surti al carrer, costa!

resposta que han tingut els altres, veig que encara seria més necessària i tot.

—*Com has vist la visita del Papa a Cuba?*

—Jo penso que ha estat una maniobra del Castro per a guanyar temps, per assegurar-se una mica una sèrie de coses, com pressionar el bloqueig, etc. I pel Papa ha estat... allò del "Papa viatger", ha fet tots els viatges que havia de fer... Per a tots dos va ser una transacció política.

—*Què et sembla tota la fumerada aixecada amb les relacions de Clinton i les seves becàries...*

—Me la bufa bastant! A veure, a mi, que un senyor pugui o no tirar..., és que m'és igual. Això aquí no passaria, passaria si fos d'una altra manera. No sé com dir-t'ho, però em sembla que si s'ho va fer amb la secretària és perquè tenia ganes i la secretària també... És que aquest puritanisme americà el trobo ridícul. Una cosa és la vida privada i una altra ser president. Que hagi estat o no amb la secretària... si a la seva dona no li importa, que és a qui ha d'importar, què importa als altres!

